

Valkenswaard

Verkiezingsprogramma Gemeenteraadsverkiezingen 2022-2026

Laat iedereen vrij maar niemand vallen

Voorwoord

Bij de komende verkiezingen mogen alle stemgerechtigde inwoners van de gemeente Valkenswaard hun stem uitbrengen om voor de komende vier jaar de samenstelling van de gemeenteraad en het daarbij behorende college van Burgemeester en Wethouders van Valkenswaard te bepalen. Geen makkelijke keuze.

De gemeente Valkenswaard is een heerlijke plek om te wonen, met inwoners die over het algemeen respectvol en zorgzaam met elkaar omgaan. Vlak bij een groter stedelijk gebied en te midden van economisch een van de best ontwikkelde streken van Nederland: Brainport. Een veilige omgeving, met goede scholen en met een actief sociaal, cultureel en sportief leven, midden in het groen en met vele mogelijkheden voor recreatie.

De gemeente Valkenswaard, bestaande uit de kernen Valkenswaard, Dommelen en Borkel & Schaft, is een plek om van te houden en te koesteren. Toch we hebben ook te maken met vele vraagstukken die te zijner tijd allemaal aangepakt dienen te worden.

D66 wil hieraan een positieve bijdrage blijven leveren door zich - met het oog op de toekomst- onafhankelijk, actief, kritisch en opbouwend op te stellen de komende gemeenteraadsperiode.

Wij als D66 hebben niet enkel een mening, wij komen tevens met duidelijke keuzes en oplossingen. Meninge, keuzes en oplossingen die voor u aanleiding zouden moeten zijn om voor D66 te kiezen en om op D66 te stemmen.

De 5 richtingwijzers van D66 dienen hierbij als uitgangspunt.

De richtingwijzers van D66

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen. En als daarbij extra ondersteuning en hulp nodig is dan zullen we die beschikbaar stellen.

Denk en handel internationaal en regionaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Daarbij handelen wij steeds pragmatisch, nuchter en op basis van feiten. "Internationaal" vertaalt D66 in Valkenswaard interlokaal, vanuit de regio.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wel gelijkwaardig. Wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen. Wij streven naar economische zelfstandigheid voor zoveel mogelijk mensen en vinden dat mensen die goed presteren daarvoor een beloning verdienen. Voor mensen die zichzelf niet kunnen redden, dragen we een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen. Dat geldt voor de mensen om ons heen en voor onze omgeving. De aarde is niet alleen van ons en ook geen gebruiksartikel. Tevens hebben wij een verplichting om een leefbare wereld achter te laten voor onze kinderen en kleinkinderen.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid of herkomst. Centrale waarden zijn voor D66: zelfbeschikking, geweldloze oplossing van belangenconflicten, respectvol gehanteerde vrijheid van meningsuiting en respect voor onze democratische rechtsstaat. Wij beschermen de grondrechten van onszelf en anderen.

Met het oog op de toekomst staat D66 voor :

- meer koop- en huurwoningen voor elke leeftijdsgroep en elke inkomensklasse
- een financieel gezonde gemeente
- een krachtig en competent bestuur waarbij de regie bij de gemeenteraad ligt
- toegankelijk openbaar onderwijs voor iedereen als fundament van onze samenleving
- meer maatwerk in de jeugd- en ouderenzorg
- vergroten van de inbreng van inwoners bij gemeentelijke besluitvorming
- een duurzaam Valkenswaard
- een gemeente die met andere gemeenten in de regio samenwerkt
- een transparante en gemotiveerde besluitvorming
- een Valkenswaard dat ook goed op andere manieren dan met de auto bereikbaar is, 24/7

Zorg en Welzijn

De centrale overheid heeft steeds meer de verantwoordelijkheid voor zorg en welzijn bij de gemeenten gelegd, omdat zij vindt dat keuzes op deze terreinen veel beter dicht bij de burger gemaakt kunnen worden. De overheveling van taken op het terrein van de langdurige zorg, de jeugdzorg en de verantwoordelijkheid voor de participatie in de maatschappij van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, naar de gemeenten zijn niet enkel een enorme uitdaging gebleken maar ook hoofdpijndossiers. De overheveling van taken is gepaard gegaan met een forse korting op de beschikbare budgetten. Desondanks ziet D66, als warme voorstander van de decentralisaties, nog steeds kansen om de zorg beter te maken. Door meer maatwerk in te voeren, door minder bureaucratie en, op grotere schaal, met meer gemeenten, samen te werken. De gemeenteraad heeft hierin een grote rol als het gaat om het invoeren of toetsen van gemeentelijk beleid op de verschillende taakgebieden en het controleren van de aangevane verplichtingen.

Algemeen

Voor D66 Valkenswaard staat de zorgvrager altijd centraal. Er is al een begin gemaakt met het “ 1 loket” beleid van waaruit alle zorgvraag geregeld kan worden. Dit vergroot de kans op maatwerk. Ook is de zorg steeds meer wijkgebonden waarbij verschillende eerstelijns organisaties in de wijk met elkaar samenwerken. De kwaliteit van leven is hierbij leidend.

Enkel een verdergaande samenwerking tussen gemeenten, alle betrokken instellingen en de inwoners zelf kan volgens D66 Valkenswaard leiden tot een betaalbare en kwalitatief goede zorg.

Zorg

D66 Valkenswaard gaat uit van de eigen kracht van de inwoners en de mensen om hen heen. Wij willen blijven bevorderen dat mensen zo lang mogelijk zelfstandig thuis blijven wonen. In goede samenwerking tussen professionele hulpverleners en mantelzorgers (familie, vrienden en burens en andere vrijwilligers) kan dat ook. De gemeente zorgt voor aangepaste huisvesting en faciliteiten voor ouderen in de wijken, zodat zij gemakkelijk mee kunnen blijven doen in de wijk waar ze wonen en niet hoeven te verhuizen. Daarnaast dient er altijd een vangnet te zijn voor de burgers die niet beschikken over een netwerk om hen heen. Mocht er aanvullende (tijdelijke) zorg nodig zijn, dan is deze snel beschikbaar.

Jeugdzorg

D66 Valkenswaard is blij dat de verantwoordelijkheid voor jeugdzorg bij de gemeente ligt omdat zo de zorg voor het kind zoveel mogelijk in de eigen omgeving kan worden georganiseerd. Jeugdzorg moet vooral gebruik blijven maken van de eigen kracht van gezinnen, waarbij het kind centraal staat; met een individueel plan van aanpak, waarbij een familieregisseur verantwoordelijk is voor de coördinatie van en de communicatie tussen alle betrokken instellingen en hulpverleningsinstanties en het betrokken gezin.

Participatie

D66 Valkenswaard gaat uit van de eigen kracht en verantwoordelijkheid van de mensen, maar realiseert zich ook dat niet iedereen op eigen kracht volledig deel kan nemen aan de samenleving. Iedereen heeft recht op een zinvolle dagbesteding. Zeker voor mensen met een grotere afstand tot de actieve samenleving zal de gemeente zich moeten inspannen om voor hen een zinvolle dagbesteding te vinden, vooral in de directe omgeving waar betrokkenen wonen. Hierbij past ook het stimuleren en faciliteren van vrijwilligerswerk door de gemeente. Al of niet als opstap naar betaald werk. Het armoedebeleid van de gemeente is erop gericht de afstand van mensen tot de samenleving te verkleinen.

Daarom

-D66 wil dat de gemeente blijft investeren in preventie en vroegsignalering om te voorkomen dat inwoners (ouderen, ouders en jongeren) onnodig in zorgtrajecten belanden. Indien mogelijk wordt benodigde hulp geboden binnen de gemeente. Voor jeugdigen op fietsafstand.

-D66 wil een (pro)actief armoedebeleid. Een verbeterde schuldhulpverlening kan hier mede ook een rol van betekenis spelen.

-D66 wil dat blijvend geïnvesteerd wordt in de verdere opleiding en professionalisering van betrokken ambtenaren in het gemeentehuis en bij de wijkteams.

-D66 wil dat mantelzorgers gekoesterd en meer gefaciliteerd worden om hun rol optimaal te kunnen vervullen. Het mantelzorgers-steunpunt dient verder uitgebreid te worden. Een mantelzorgers-time out dient mogelijk gemaakt te worden en gefaciliteerd.

-D66 wil een gemeentelijke financiële exploitatie waarbij de financiële gevolgen die te maken hebben met de overgehevelde taken van de gemeente op het gebied van zorg en welzijn, op een proactieve wijze duidelijk worden aangegeven en controleerbaar zijn.

-D66 wil dat er voor de verschillende doelgroepen met een grotere afstand tot de actieve samenleving binnen zorg en welzijn (ouderen, gehandicapten, kinderen), voorzieningen beschikbaar zijn die hen in staat stellen deel te nemen aan allerlei activiteiten, om hen actief te (blijven) betrekken bij onze samenleving.

-Van D66 mag de gemeente bij het verstrekken van een uitkering vragen om een tegenprestatie bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk, mits dit niet leidt tot verdringing van betaald werk op de arbeidsmarkt.

-D66 wil samenwerken met andere gemeenten om de slagkracht van Valkenswaard te verhogen bij het uitvoeren van de taken op het gebied van zorg en welzijn die zijn overgeheveld vanuit het rijk. De aangegane bovengemeentelijke samenwerkingsverbanden dienen wel door de eigen gemeenteraad gecontroleerd te kunnen worden.

-D66 wil dat de inwoners zoveel mogelijk in hun eigen huis en in hun eigen wijk geholpen blijven worden. De gemeente dient hiervoor met het oog op de toekomst te faciliteren. Te denken valt aan aangepaste woningen, hulp bij verzorging en huishouden, verplaatsings- en vervoerondersteuning.

Wonen en Werken

De gemeente Valkenswaard is een heerlijke plek om te wonen en te werken. Midden in de natuur met volop mogelijkheden voor recreatie. Met goede woningen en goede scholen. Met een rijk en actief cultureel, sociaal en sportief leven. Met vele banen in vele sectoren binnen handbereik.

Valkenswaard is een plek om te behouden en te koesteren.

Wonen

D66 Valkenswaard wil dat de burgers wonen in een duurzame en harmonieuze samenleving. Het behoud van de natuurgebieden om ons heen staat bij ons voorop. De unieke natuurgebieden van Valkenswaard kunnen zeker worden ingezet voor toeristisch en recreatief gebruik, maar in harmonie met de natuur.

D66 kiest ervoor daar woningen te bouwen waar dit mogelijk is. Binnen de bebouwde kom worden de mogelijkheden steeds schaarser, daarbuiten is er nog ruimte mits we daar toestemming voor krijgen. Het bevorderen van de leefbaarheid in de wijken en in de dorpskernen Dommelen en Borkel & Schaft binnen Valkenswaard dient hierbij voorop te staan.

Voor D66 is de regie voor wat betreft wonen en bouwen aan de gemeente. Visie en beleid dienen daarop te worden afgestemd. Monumentaal en industrieel erfgoed dient te worden behouden voor het nageslacht.

Onderwijs

Voor D66 hoort leren bij het leven, een heel leven lang. Daarom is D66 bij uitstek dé onderwijspartij. In een steeds veranderende samenleving is onderwijs de manier om je als mens te blijven ontwikkelen. Tevens biedt onderwijs de mens meer mogelijkheden op arbeid. Goed onderwijs biedt de burger en de gemeenschap perspectieven voor de toekomst. Goed onderwijs is de basis voor elk mens op betere kansen en om beter als mens tot je recht te komen.

Werken

Volgens D66 bieden de nabijheid van de High Tech Campus, de ligging in Brainport en de traditionele maakindustrie Valkenswaard vele kansen. Valkenswaard dient hierop in te spelen door het aanbieden van goede bedrijfsfaciliteiten, woningen en een goede (verkeers)infrastructuur. Het aantrekken van schone, duurzame en innovatieve ondernemingen staat voorop binnen de bestaande bedrijventerreinen. Ook de verdere uitbreiding van de recreatieve sector biedt Valkenswaard volop economische kansen.

Sport

D66 Valkenswaard wil dat mensen die willen sporten dat ook kunnen doen. Sport en beweging zorgen ervoor dat mensen zich fit en gezond voelen, en daarnaast dat ze onderdeel zijn van een sociaal netwerk. Het kunnen sporten is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente en de lokale sportverenigingen. D66 vindt dat het een taak van de gemeente is te zorgen voor voldoende en toekomstvast sportaccommodaties voor verenigingen en vrije sporters. Accommodaties, waarmee efficiënt wordt omgegaan in gebruik, onderhoud en bezetting.

Kunst en Cultuur

D66 vindt kunst en cultuur in de breedste zin een verrijking voor de mens en de samenleving; niet enkel via een podium als de Hofnar maar ook bij de talloze amateurverenigingen die zich binnen Valkenswaard passief en actief hiermee bezig houden. Ook de verschillende evenementen die in onze gemeente plaatsvinden dragen bij aan de variëteit van uitingen op cultureel vlak. Met weinig middelen en met veel inzet worden door vele mensen het hele jaar door vele vormen van kunst en cultuur bedreven. Ook op scholen wordt er actief aan cultuureducatie gedaan. De gemeente dient hierin een faciliterende rol te blijven spelen.

Daarom

-D66 wil dat er nog meer gebouwd wordt naar de behoefte van de burgers en er nog meer rekening gehouden wordt met de demografische ontwikkelingen. Valkenswaard is nog steeds een vergrijzende gemeente. De demografische ontwikkelingen mogen niet leiden tot achteruitgang van de kwaliteit van leven en voorzieningen in alle kernen binnen de gemeente Valkenswaard. Het bouwen, -koop én huur!- voor jongeren, jonge gezinnen en mensen met een middeninkomen zal voorrang dienen te krijgen. Ook nieuwe vormen van bouwen en samenwonen dienen ondersteund te worden. D66 denkt hierbij aan samenwoningsvormen voor ouderen en jongeren, collectief particulier opdrachtgeverschap en kleinere woningen op kleinere percelen.

-D66 wil dat Valkenswaard weer aansluit bij het stedelijk gebied als het gaat om regionale afspraken te maken op het gebied van wonen en werken.

-D66 wil dat er gebouwd wordt met duurzame middelen en milieuvriendelijke materialen waarbij met het oog op de energietransitie men aardgasvrij bouwt en energieneutraal.

-D66 wil het dorpskarakter van Valkenswaard als het gaat bouwen buiten het centrum behouden.

-D66 wil dat initiatieven in de wijken en de kernen nog meer gestimuleerd en gefaciliteerd worden om de leefbaarheid en de cohesie te bevorderen.

-D66 wil dat scholen uitgroeien tot centra waar niet enkel les wordt gegeven maar tevens jeugdigen terecht kunnen voor sport en cultuur, zorg en opvang.

-D66 wil dat er kwalitatief en toegankelijk onderwijs behouden wordt in Valkenswaard, in Dommelen en in Borkel & Schaft.

-D66 wil dat er werkgelegenheid behouden blijft in Valkenswaard door actief en creatief de vestiging van kennisondernemers, schone maakindustrie en bedrijven binnen de recreatiesector te bevorderen.

-D66 wil dat burgers actief ondersteund worden naar betaald werk door de gemeente vanuit een uitkerings situatie. Individueel maatwerk staat hierbij voorop.

-D66 wil dat kleinschalige woon- en werkeenheden in de wijken tot de mogelijkheden gaan behoren. Dit om zelfstandigen en kleine bedrijven meer ruimte ter ontwikkeling te geven.

-D66 wil dat er een breed aanbod aan sportfaciliteiten behouden en aangeboden wordt in Valkenswaard primair gericht op de breedtesportbeoefening. Privatisering van verenigingen zal verder gestimuleerd worden.

-D66 wil dat kinderen uit kansarme gezinnen de kans blijven krijgen in verenigingsverband sport te bedrijven.

-D66 wil dat de gemeente de regie in handen neemt om ook minder validen en anderen, zoals ouderen, met een grotere afstand tot de reguliere sportbeoefening de mogelijkheid te bieden om toch sport te beoefenen.

-D66 wil dat cultuureducatie integraal onderdeel blijft uitmaken van het gemeentelijke aanbod.

-D66 wil dat de faciliteiten voor de kunst- en cultuurverenigingen en de particuliere initiatieven op deze terreinen ruim gefaciliteerd blijven worden door de lokale overheid.

- D66 wil dat evenementen die bijdragen aan de identiteit en de tradities van Valkenswaard gekoesterd worden zoals het bloemencorso en carnaval. Uitgangspunt is evenwel dat tradities niet star zijn en dat er gekeken dient te worden naar wat mogelijk is in een veranderend tijdsbeeld.

Ruimtelijke Ordening en Milieu

Valkenswaard is een gemeente met een duidelijke groene signatuur. De vele bossen, de Grootte Heide en de Dommel- en Keersop beekdalen hebben een grote ecologische en recreatieve waarde, die in stand gehouden dienen te worden.

Centrum

De nieuwe N69 is inmiddels gerealiseerd waardoor het grootste deel van het verkeer uit het centrum geweerd wordt. Het kleinere kernwinkelgebied wordt momenteel onder handen genomen. Rondom de markt is reeds veel gerealiseerd. Het verfraaide en autoluwe centrum zal een positieve bijdrage leveren aan de nieuwe vitaliteit van de horeca en de middenstand.

Milieu

D66 streeft naar een harmonieuze en duurzame samenleving waarin huidige en toekomstige generaties het recht hebben op de vrijheid om hun leven naar eigen keuze in te richten. Hiervoor is een veerkrachtig, gezond en groen Valkenswaard noodzakelijk. Op het gebied van duurzaamheid heeft de gemeente een voortrekkersrol door het maken van verantwoorde keuzes en een samenwerking met publieke en private partners in de Zuidoost Brabantse regio op het gebied van duurzaamheid en milieuvriendelijke oplossingen. De toekomstige energietransitie zal daarbij een grote rol spelen. Haalbaarheid en betaalbaarheid voor de inwoners van Valkenswaard staan hierbij voorop.

Infrastructuur

D66 is er van overtuigd dat het goede leven in Valkenswaard afhankelijk is van een goede infrastructuur. Dit geldt zowel voor Valkenswaard als voor Dommelen, Borkel & Schaft en de buitengebieden. Goede en veilige wegen, fietspaden en voetgangersgebieden voor valide en mindervalide mensen in combinatie met een goed openbaar vervoer ziet D66 als essentieel voor het goede leven in Valkenswaard.

Daarom

-D66 wil het vrachtverkeer zoveel mogelijk uit de alle kernen weren. Het centrum dient nog verder autoluw te worden .

-D66 wil dat de markt volledig eenrichtingsverkeer wordt voor gemotoriseerd verkeer, ook bussen.

-D66 wil dat minder validen zelfstandig en zonder obstakels hun weg kunnen vinden binnen Valkenswaard. Een verdere toepassing van de Agenda 22.

-D66 wil op donderdagen de markt behouden ook op de weg tussen Peperstraat en de Eindhovenseweg.

-D66 wil op alle rotondes binnen de bebouwde kom voorrang voor fietsers en voetgangers .

-D66 wil in nieuw te bouwen wijken ook daar de auto "gast" laten zijn. Waar mogelijk overal ingericht als 30km-zones of als "auto-te-gast"zones.

-D66 wil snelle fietsverbindingen en uitgebreider (snel)openbaar vervoer.

-D66 streeft naar een economisch gezond en dus kleiner centrum in Valkenswaard. De regie ligt bij de gemeente.

-D66 streeft naar een nog grotere scheiding van de huidige afvalstromen en een verdere terugdringing van restafval. Inwoners worden actief hierbij betrokken.

-D66 wil dat lokale initiatieven op het gebied van duurzame energie door de gemeente gestimuleerd worden.

-D66 wil dat af te geven vergunningen getoetst worden op milieu en duurzaamheidsaspecten.

Bestuur en Financiën

Bestuur

De gemeente Valkenswaard is *van* haar inwoners en is er *voor* haar inwoners. De inwoners bepalen mede door hun stem de mogelijkheden en de onmogelijkheden. Goed openbaar bestuur is een voorwaarde om de mogelijkheden te benutten en om te gaan met de onmogelijkheden.

Goed openbaar bestuur is integer, toegankelijk, transparant en controleerbaar. De gemeente dient toegerust te zijn op haar taken.

Het gemeentebestuur moet open staan voor initiatieven vanuit haar inwoners, deze omarmen en ruimte geven om deze initiatieven te kunnen ontwikkelen.

Voor wat betreft de kwaliteit van het dagelijks bestuur verwacht D66 dat het college, uitgaande van een nog vast te stellen nieuwe "Toekomstvisie voor Valkenswaard", daadkrachtig en sterk beleid ontwikkelt, plannen presenteert met een daadwerkelijk oog voor de toekomst en deze ter besluitvorming voorlegt aan de gemeenteraad. Voor een goed bestuur van onze gemeente hecht D66 aan de rolvastheid van college en gemeenteraad. We onderschrijven de strikte scheiding tussen beiden. College bestuurt, raad bepaalt en controleert zoals binnen ons dualistisch stelsel besloten is.

Financiën

Wat D66 betreft is Valkenswaard op financieel gebied aan de grenzen van haar mogelijkheden. De taken die overgeheveld zijn van de centrale overheid naar de gemeente, hebben de financiën nog moeizamer te beheersen gemaakt. Als het schaarse geld uitgegeven of gereserveerd wordt, zal de onderbouwing daarvan transparant en controleerbaar dienen te zijn, de besteding doelmatig, efficiënt en creatief. De begroting in evenwicht en sluitend, ook in de toekomst.

Samenwerking

D66 kiest voor een gemeente waar samenwerking met andere gemeenten voorop staat om slagvaardiger en beter de uitdagingen en vraagstukken op vele terreinen gemeenschappelijk aan te pakken en op te lossen in plaats van het eigen wiel uit te vinden en de eigen positie als gemeente te bewaken. Geen enkele vorm van samenwerking dient hierbij uitgesloten te worden. Bovendien kan samenwerking leiden tot kostenbesparingen, efficiënter werken en een betere dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Valkenswaard. De leden van de gemeenteraad hebben hierbij altijd het laatste woord.

Daarom

-D66 wil dat de A2 samenwerking verder gestalte krijgt op uitvoeringsniveau. Beleid dient nog steeds gemaakt te worden door de 3 betrokken gemeentebesturen, colleges en gemeenteraden.

-D66 wil een betere ondersteuning van de leden van de gemeenteraad. De werkdruk voor vooral kleinere fracties is enkel toegenomen door de vele extra taken die naar de gemeente zijn overgeheveld.

-D66 wil dat gemeenschappelijke regelingen uniform gerapporteerd worden en op de afgesproken termijn om zo de controle op de regelingen beter te kunnen uitvoeren. De leden van de gemeenteraad worden te vaak voor voldongen feiten geplaatst binnen de gemeenschappelijke regelingen.

-D66 wil dat door de gemeente gefinancierde activiteiten, waar aantoonbaar geld op wordt toegelegd -zoals bijvoorbeeld de Hofnar, het buitenzwembad bij de Wedert en de gemeentelijke muziekschool- kritisch beschouwd en geëvalueerd worden om te bezien of deze activiteiten daadwerkelijk tot de kerntaken van de gemeente behoren of dat er andere mogelijkheden gezocht moeten worden voor deze activiteiten.